

Millainen on hyvä kaupunki?

Sisältö

1. Ajankuva lähtökohtana
2. Hyvässä kaupungissa päätöksenteko tähtää yhteishyötyihin
3. Hyvä kaupunki houkuttelee asukkaiden parhaat puolet esiin
4. Hyvä kaupunki tarjoaa yhteyttä, kuulumista ja osallisuutta irtiolon sijaan

1

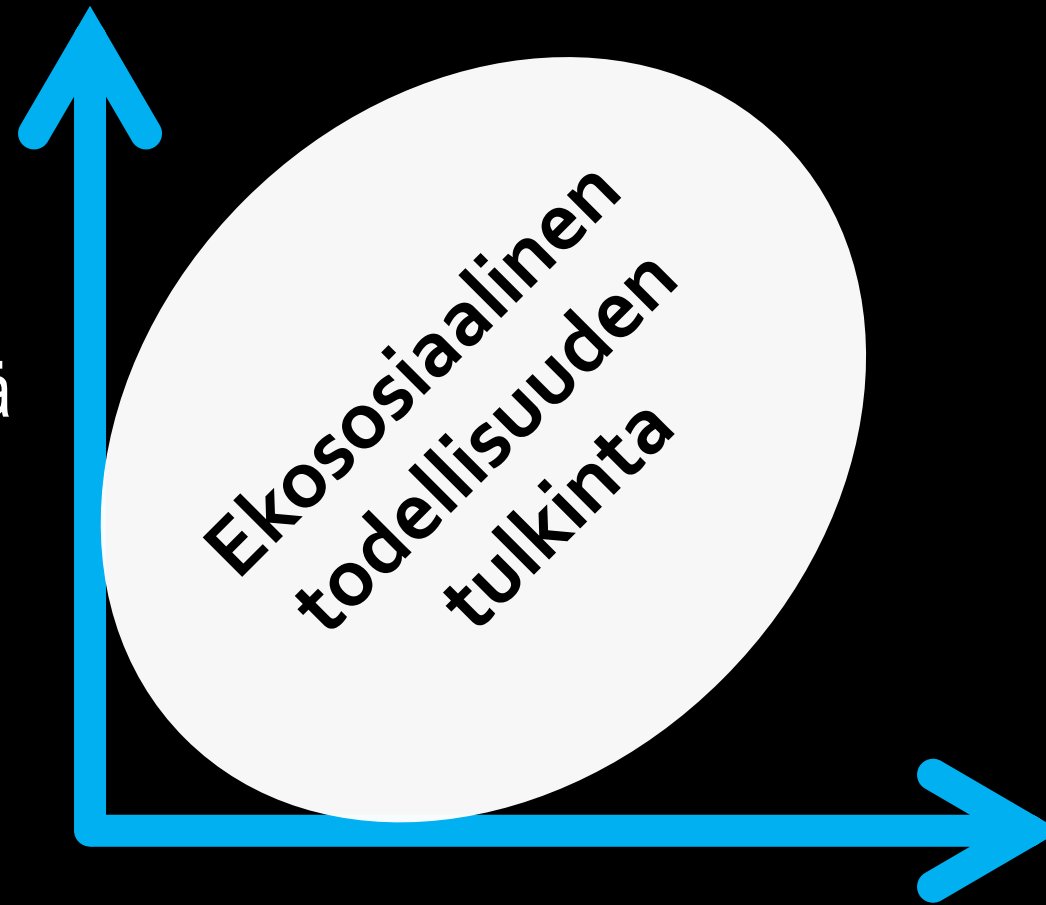
Ajankuva lähtökohtana

Luonnon näkökulmasta ihmisen talous on luonnonvarojen muuttamista jätteiksi ja päästöiksi

1. Ilman ekologista perustaa ei ihmistä voi olla olemassa.
2. Ilman yhteisöjä ja yhteiskuntia ei voi olla sosiaalisia toimintoja, kuten taloutta.
3. Talous on luonnonvarojen hyödyntämiseen ja ihmisen panoksiin perustuva ekososiaalinen prosessi.

Kaksi luovuttamatonta arvoa hyvän tulevaisuuden rakentamisen lähtökohdaksi

Jokainen ihminen on arvokas pelkästään siksi, että hän on. Ihmiseksi syntyminen riittää arvon mitaksi.

Elämän edellytysten olemassaolo on perusta ihmisen olemassaololle.

KÄYNNISSÄ OLEVA HYVINVOINTIMURROS

	HEIKENTYYP	VAHVISTUU
Edistyksen mitta	talouskasvu	hyvinvointi
Energia	likainen energia	puhdas energia
Luonnonvarat	kertakäyttö	jätteettömyys
Kuluttaminen	tuotteet	palvelut

Salonen, AO. & Vesala-Varttala, T. (2023). In Search of a Common Language among Stakeholders. Teoksessa Samuel O. Idowu and Liangrong Zu (eds.) Elgar Companion to Corporate Social Responsibility and the Sustainable Development Goals. Cheltenham: Edward Elgar, 27-47.

Salonen, AO. & Kouvo, A-J. (2023). Kohti kestäväää hyvinvointia. Näkymiä hyvinvoinnin tulevaisuuteen suomalaisessa yhteiskunnassa. Teoksessa Miten Suomi voi nyt ja tulevaisuudessa? Tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 6/2022, 119-128.

Salonen, AO. & Konkka, J. (2022). Kansalaisten hyvinvointi kestävyttä tavoittelevassa yhteiskunnassa. Tiedepolitiikka 47(4), 23-38

Salonen, AO. (2021). Post-teollinen yhteiskunta. Millaiselta se tuntuu ja miltä se näyttää? Teoksessa Uudenmaan tulevaisuuskirja. Polkuja vuoteen 2050. Helsinki: Uudenmaan liitto, 58-61

**”Olen vähentänyt
kuluttamistani
ympäristösyistä.”**

42%

**”Pyrin parantamaan
elämänlaatuaani työntekoa ja
kulutusta vähentämällä”**

51%

70% suomalaisista toivoo, että koronavirusepidemia on alku kehitykselle, jonka myötä kuluttaminen vähenee pysyvästi.

ELINTASO

ELÄMÄNLAATU

”Ihmiset eivät tarvitse valtavia autoja.
He tarvitsevat ihailua ja kunnioitusta.
He eivät tarvitse jatkuvasti uusia
vaatteita. He haluavat tuntea, että
muut pitävät heitä viehättävinä.”

**Hyvässä
kaupungissa
päättöksenteo
tähtää
yhteishyötyihin**

Kulkutapavalinta esimerkkinä yhteishyödyistä

- talous
- päästöt
- ruuhkat
- turvallisuus
- asuinympäristöjen viihtyvyys
- terveys...

ÄLYKKÄIMMÄN LIIKKUMISEN HIERARKIA

+ 0,37 eur/km

+ 0,18 eur/km

Kävely ja pyöräily

Joukkoliikenne ja jaetut kyydit

Yksin omalla autolla

- 0,11 eur/km

Gössling, S., Choi, A., Dekker, K., Metzler, D. (2019). The Social Cost of Automobility, Cycling and Walking in the European Union. *Ecological Economics* 158, 65-74

Scott, L-A. et al. (2017). The effect of physical activity on mortality and cardiovascular disease in 130 000 people from 17 high-income, middle-income, and low-income countries: the PURE study. *Lancet*. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(17\)31634-3](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(17)31634-3)

Celis-Morales, C. et al. (2017). Association between active commuting and incident cardiovascular disease, cancer, and mortality: prospective cohort study. *BMJ* 2017;357:j1456 | doi: 10.1136/bmj.j1456

Brutus, S. et al. (2017). Cycling, car, or public transit: a study of stress and mood upon arrival at work. *International Journal of Workplace Health Management*, 10(1), 13-24

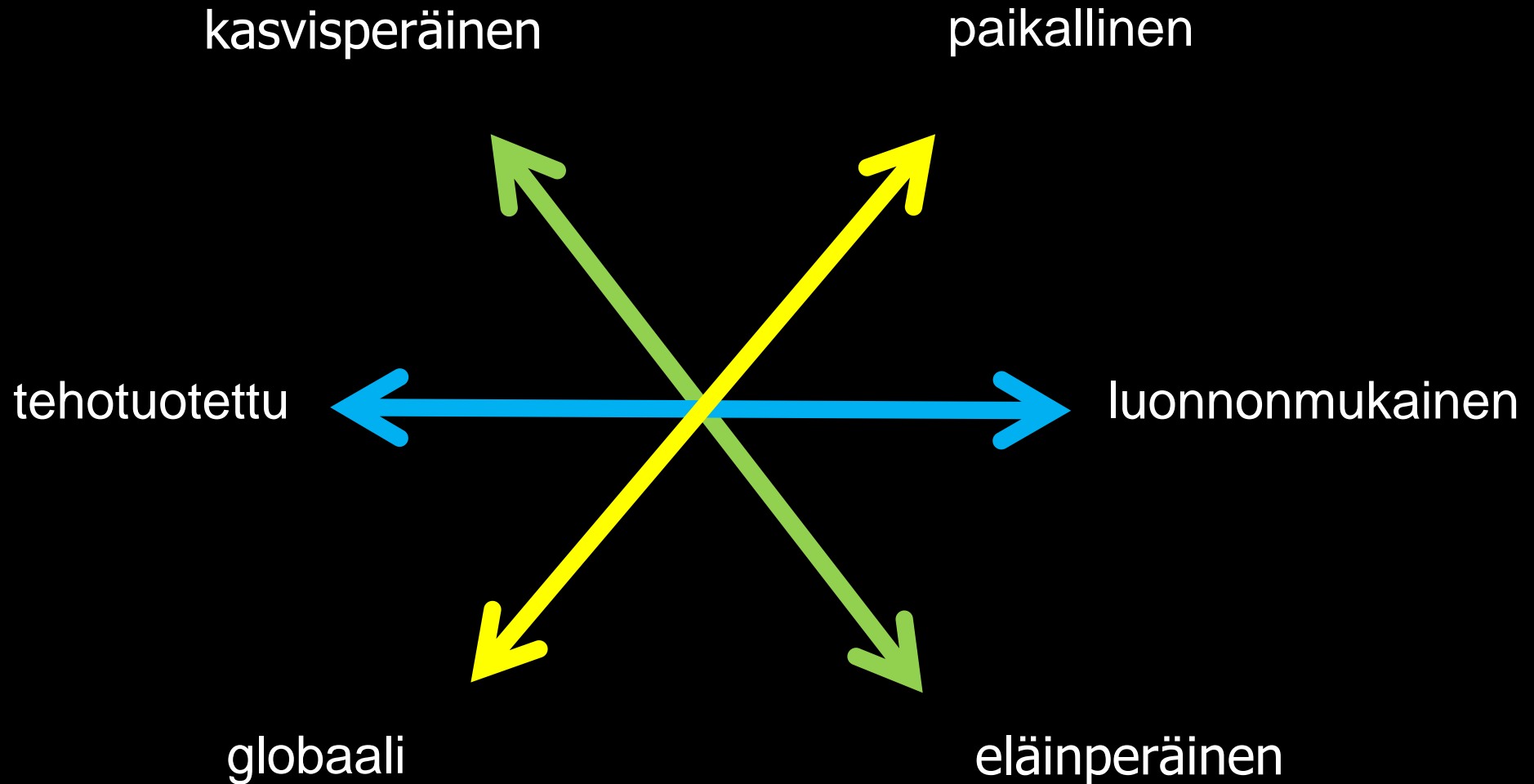
Fraser, S. D. & Lock, K. (2011) Cycling for transport and public health: a systematic review of the effect of the environment on cycling. *Eur J Public Health*, 21: 6, 738-43.

Scheepers, C. E., Wendel-Vos, G. C. W., den Broeder, J. M., van Kempen, E. E. M. M., van Wesemael, P. J. V. & Schuit, A. J. (2014) Shifting from car to active transport: A systematic review of the effectiveness of interventions. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 70: 0, 264-80.

Ruokavalinnalla otetaan kantaa moneen asiaan

- oman alueen elinvoimaan
- luonnon monimuotoisuuteen
- ilmastonmuutokseen
- tuotantoeläimiin
- terveyteen
- globaaliin ruokaturvaan

Ruokaan liittyvät kilpailevat arvot

Tulevaisuuden ruoka on nykyistä...

- paikallisempaa
- kasvispainotteisempaa ja
- luonnonmukaisempaa.

Täydellisessä ruokaratkaisussa
yhdistyy oma etu ja yhteinen hyvä

Lehikoinen, E. & Salonen, A. (2019). Food preferences in Finland: Sustainable diets and their differences between groups. *Sustainability* 11(5), 1259

Willett, W., Rockström, J., Loken, B., et al. (2019). Food in the Anthropocene: the EAT–Lancet Commission on healthy diets from sustainable food systems. *Lancet* 2019; 393: 447–92.

GBD 2017 Diet Collaborators (2019). Health effects of dietary risks in 195 countries, 1990–2017: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2017.

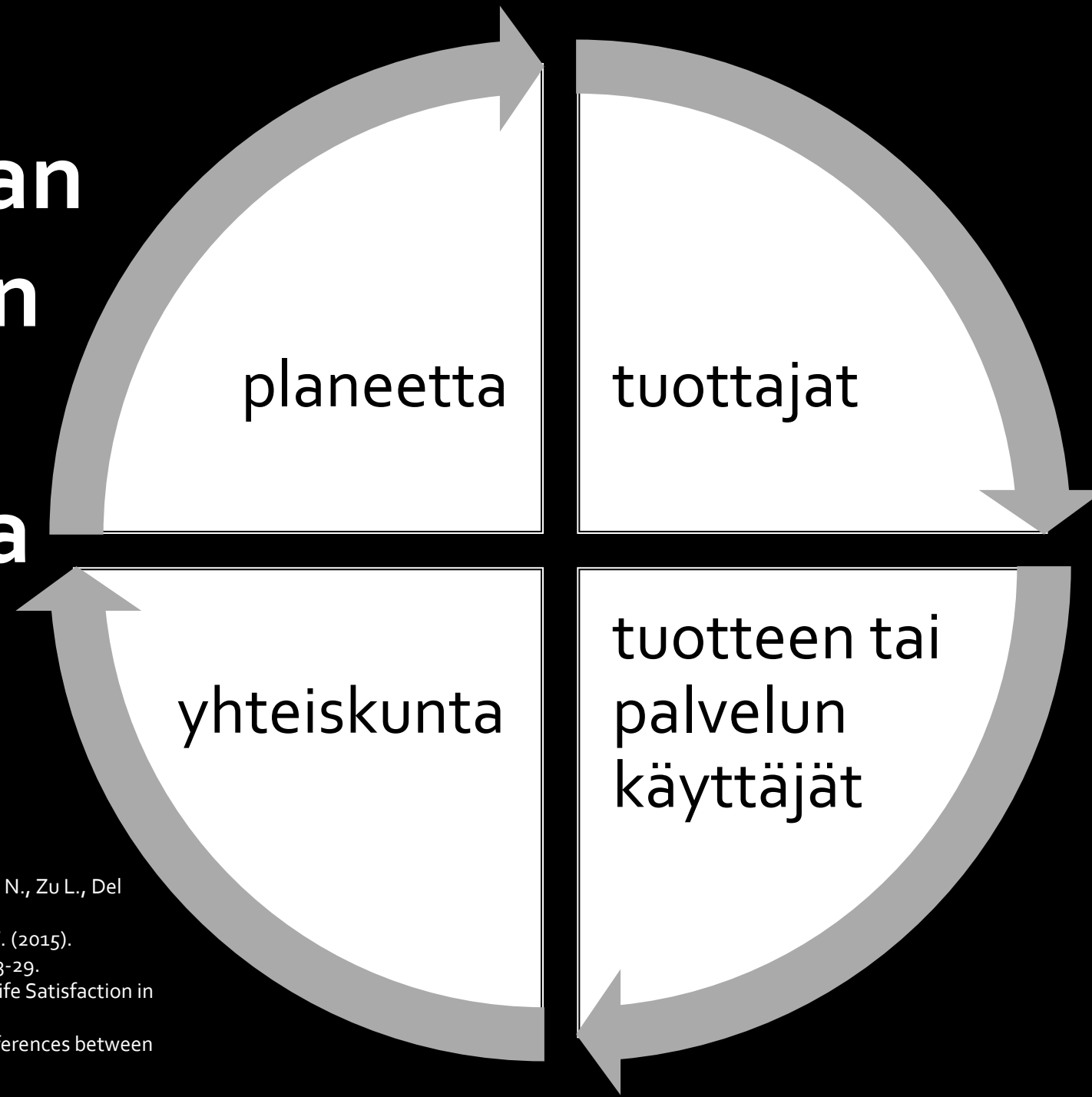
Aleksandrowicz L, Green R, Joy EJ, Smith P, Haines A. (2016). The impacts of dietary change on greenhouse gas emissions, land use, water use, and health: a systematic review. *PLoS One* 2016, 11

Helne, T. & Salonen, A. (2016). Ecosocial Food Policy – Improving Human, Animal and Planetary Wellbeing. *Sustainability: Science, Practice, & Policy*, 12(2), 1-11

Salonen, A. (2013). Kasvisruokavalion mahdollisuudet kestäviä elämäntapoja tavoiteltaessa. *Janus* 21(1), 22-40.

Salonen, A. & Helne, T. (2012). Vegetarian Diets: A Way Towards a Sustainable Society. *Journal of Sustainable Development*, 5(6), 10-24.

**Yhteishyötyihin
tähdättäessä luodaan
jaettua arvoa, jolloin
kaikki osapuolet
kokevat voittajuutta**

Salonen, A. & Camilleri, M. (2020). Creating Shared Value. In: Idowu S., Schmidpeter R., Capaldi N., Zu L., Del Baldo M., Abreu R. (eds.) Encyclopedia of Sustainable Management. Cham: Springer

Salonen, A., Danielsson, J. Fredriksson, L., Järvinen, S., Korteniemi, P., Soininen, H. & Toivola, T. (2015).

Seuraamustietoinen kuluttaminen arvoteoreettisessa tarkastelussa. Kulutustutkimus.Nyt 9(1), 3-29.

Höysniemi, S. & Salonen, A. (2019). Towards Carbon-Neutral Mobility in Finland: Mobility and Life Satisfaction in Day-to-Day Life. Sustainability 11(19), 5374

Lehikoinen, E. & Salonen, A. (2019). Food preferences in Finland: Sustainable diets and their differences between groups. Sustainability 11(5), 1259

**Hyvä kaupunki
houkuttelee
asukkaiden
parhaat puolet
esiin**

a

Hyvässä kaupungissa rakennetaan
ympäristöä, jossa hyödynnetään
maksimaalisesti

- alueen historiallisia erityispiirteitä,
- luontoon integroitumista ja
- taiteen tuomia mahdollisuuksia

TIEDE

**selittää,
kuvailee ja
perustelee**

Millainen maailma on?

Mitä elämä on?

Mitä ihmisuus on?

TAIDE

**kyseenalaistaa,
uudistaa ja
ylevöittää**

Millainen maailma voisi olla?

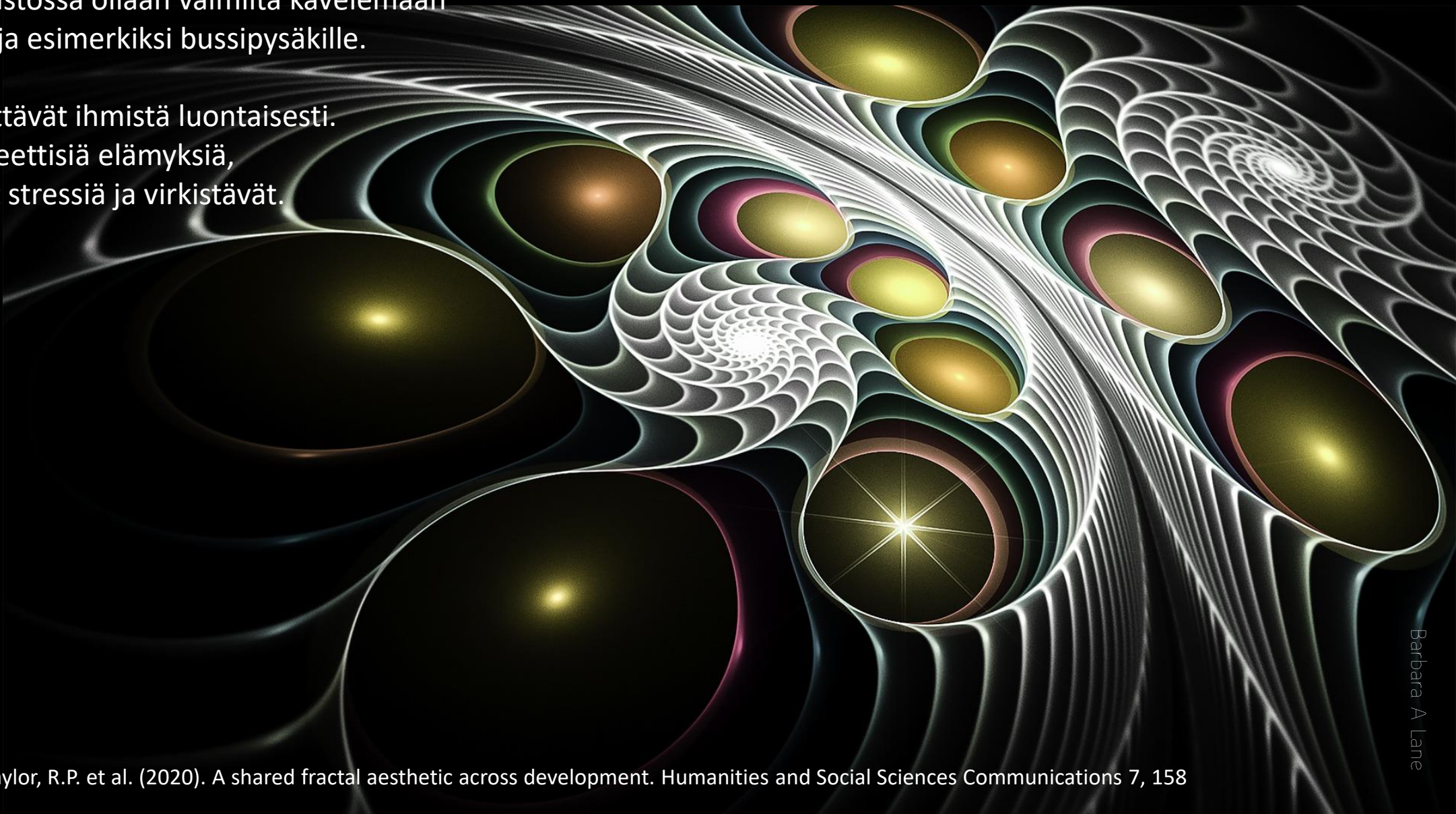
Mitä elämä voisi olla?

Mitä ihmisuus voisi olla?

Hyvä kaupunki on esteettinen

Kauniissa ympäristössä ollaan valmiita kävelemään pidempiä matkoja esimerkiksi bussipysäkille.

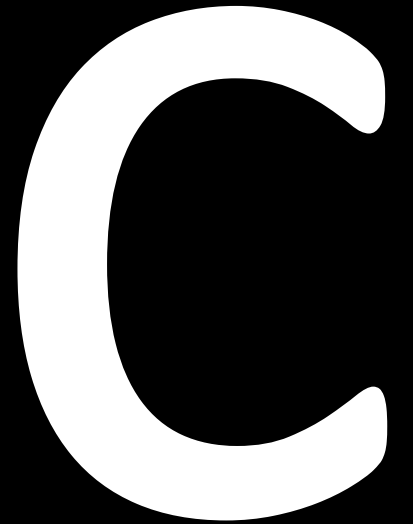
Fraktaalit miellyttävät ihmistä luontaisesti. Ne tuottavat esteettisiä elämyksiä, jotka vähentävät stressiä ja virkistävät.

b

Hyvässä kaupungissa asukkaat pääsevät vaikuttamaan elinolosuhteisiinsa, ympäristön toiminnallisuuteen, kaupungin rahankäyttöön jne.

Hyvässä kaupungissa luodaan olosuhteita, joissa jakamistalouden ja osallisuustalouden mahdollisuudet muuttuvat toimivaksi osaksi ihmisten arkea.

Tuottajan ja kuluttajan roolit
limittyvät uudenaikaisessa
yhteisöllisyydessä kuten
”pehmeässä aktivismissä”

tuottaja

kuluttaja

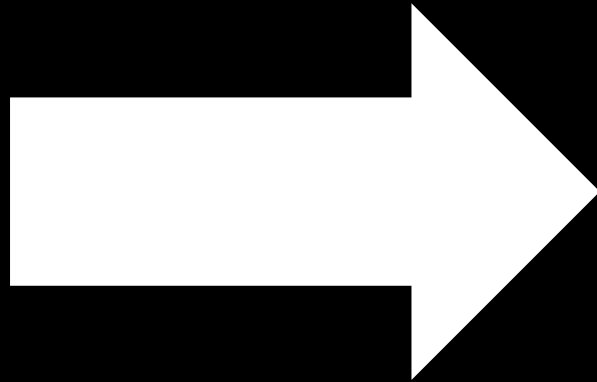
- vertaistoimintana ilmenevä ns. neljännen sektorin vahvistuminen perustuu sosiaalisen median tuomiin mahdollisuuksiin
- ongelmanratkaisuun keskittyvä kaupunginosa-aktivismi, pehmeä aktivismi

Hyvä kaupunki luo mahdollisuuksia
aineettomien asioiden varaan
rakentuvalle kestäväälle hyvinvoinnille

d

Kestävä hyvinvointi ilmenee omistamisen merkityksen vähentymisenä

Omistamisen
merkitys vähenee

Käyttöoikeuden ja
saatavuuden
merkitys lisääntyy
(kirjastoista
lainaamoja?)

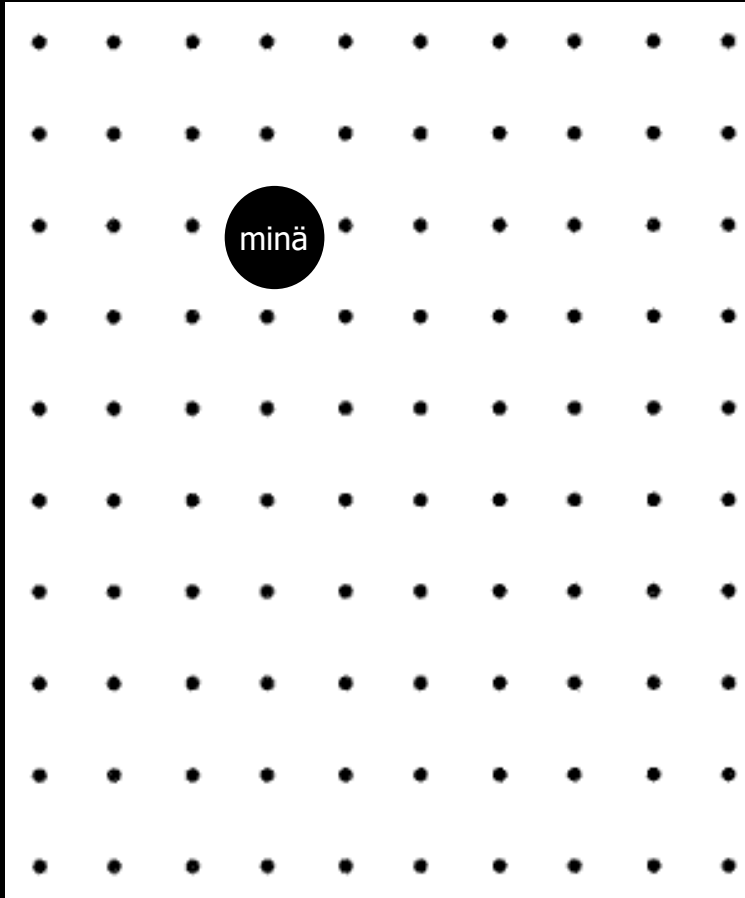
- palveluistuminen, palveluvaltaistuminen
- teknologisoituminen, digitalisoituminen

4

**Hyvä kaupunki tarjoaa
yhteyttä, kuulumista ja
osallisuutta irtiolon sijaan**

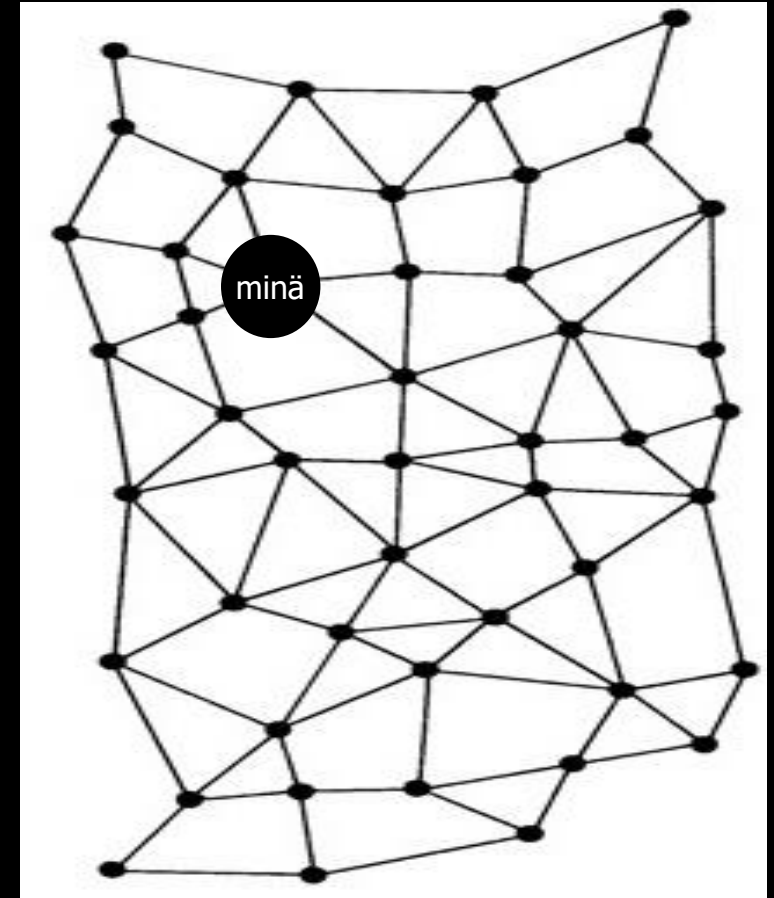
Asioiden, ihmisten ja instituutioiden koheesiota edistävä kaupunki on voimakas, innovatiivinen ja vetovoimainen

Atomistinen orientaatio

eristyneisyys, irrallisuus

Systeeminen orientaatio

liittyminen, kuuluminen, osallisuus

LOPUKSI

Millainen asukaskokemus ylevöittää ja kohottaa?

Kaupunkimme toimii päättäväisesti
hyvän huomisen puolesta.

*

Minunlaiselle ihmiselle on tilaa ja paikka
kaupungissani. Olen kelpaava, arvostettu ja rakastettu.

*

Riitän sellaisena kuin olen.

Kiitos!

Arto O. Salonen
arto.salonen@uef.fi
artosalonen.com
@artoOsalonen